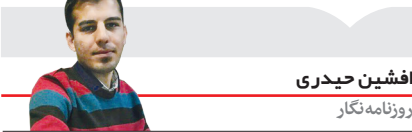

مجید اخشابی، خواننده موسیقی پاپ در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

اسپانسرها ذائقه موسیقی مردم را می‌سازند

افشین حیدری

روزنامه نگار

این روزها سی‌و‌چهارمین دوره جشنواره موسیقی فجر در ژانرهای مختلف موسیقی‌های ایرانی، کلاسیک، نواحی و پاپ برگزار می‌شود. البته که یکی از مهم‌ترین و پراقبال‌ترین بخش‌های این دوره از جشنواره، بخش موسیقی پاپ است. موسیقی پاپ در سال‌های بعد از انقلاب فراز و نشیب‌های بسیاری داشته ولی در تمام این سال‌ها رسانه ملی در معرفی و شهرت بخش مهمی از خوانندگان موسیقی پاپ اثرگذار بوده‌است. از جمله این خوانندگان می‌توان به نام‌هایی همچون محمد اصفهانی، علیرضا عصار، خشایار اعتمادی، مجید اخشابی و... اشاره کرد. به بهانه وضعیت این روزهای موسیقی پاپ در کشور و البته نقش فعلی رسانه ملی در مطرح شدن خوانندگان موسیقی پاپ، با مجید اخشابی گفت‌وگو کردیم. مجید اخشابی از معدود خواننده‌هایی است که علاوه‌بر خوانندگی، نوازندگی سننتور و آهنگسازی، مدارج عالی تحصیل را تا مقطع دکتری ادامه داده‌است. مدیر مسئولی نشر به زربوم که ماهنامه‌ای فرهنگی- اجتماعی است و مدیریت آموزشگاه موسیقی هم‌راز که در کشف استعداد و معرفی به‌روزترین متدآموزشی به علاقه‌مندان موسیقی سعی کرده نقش ارزنده‌ای را ایفا کند، این روزها وقت این هنرمند با اخلاق و خوش صدای کشورمان را گرفته‌است. اخشابی ۴۶ ساله که با آهنگ تیتراژهای سریال هم‌راز، محله بنده‌نواز، منتهم غریخت و... به شهرت خود در قاب تلویزیون رسید، این روزها مشغول تهیه چند قطعه جدید است که به‌زودی به بازار خواهد آمد. او معتقد است در روزگاری که گوش مردم به شنیدن هر صدای بی‌کیفیت و ترانه‌های بی‌محتوا عادت کرده خیلی شرایط برای حضور افرادی مثل او فراهم نیست و باید منتظر شد دوباره یک جریان نو در عرصه موسیقی ایجاد شود. گفت‌وگوی ما با وی را در ادامه می‌خوانید.

|||

مجید اخشابی پرکار دهه قبل این روزها کمتر صدایش از قاب تلویزیون پخش می‌شود، می‌خواستسم بدانم دلیلش چیست؟ و بیشتر این روزها به چه کارهایی مشغول هستید؟

درمورد فعالیت در رسانه باید بگویم اساسا کارکرد آن با سال‌های گذشته فرق کرده و کارکرد سال‌های گذشته خود را از دست داده‌است. الان هم تقریبا مثل آن سال‌ها در اعیاد و برنامه‌های مهم تلویزیون شرکت دارم، ولی با توجه به اینکه دنیای اینترنت و شبکه‌های ماهواره، زندگی انسان را فرا گرفته و مخاطبان میان رسانه‌های مختلف پخش شده‌اند، دیگر تلویزیون به آن معنای گذشته جایگاه خود را ندارد و باعث شده فکر کنید من فعالیت کمتری در تلویزیون دارم. در این سال‌ها حتی با وجود مشغله‌های بسیار دیگر، سعی کردم هر دوام یک‌قطعه را تولید کنم. البته فکر می‌کنم چون این کارها به صورت آلبوم ارائه نشده و تک‌قطعه بوده، خیلی جلب توجه نکرده‌است.

بخشی از کم کاری من نیز به خاطر توجه به سایر مهارت‌ها و کارهایی است که فکر می‌کردم در طول زندگی باید انجام می‌دادم. تولید ماهنامه زیر و بم و ورود به عرصه مطبوعاتی از علایق کودکی من بود و تجربه ارزشمندی را برای من رقم زد. تأسیس آموزشگاه موسیقی هم‌راز، تدریس به علاقه‌مندان ساز و آواز و کشف استعدادهای جوان و همچنین تحصیل در مقطع دکتری پژوهش هنر از دانشگاه هنر هم موضوع دیگری بود تا من را کمی از حیطه تولید آلبوم موسیقی دور کند. این گونه فعالیت‌های فرهنگی و هنری موازی با کار خوانندگی از مدت‌ها قبل شروع شده بود و باید برای آنها وقت می‌گذاشتم به‌طوری که حتی از ابتدای شروع کار خوانندگی خودم هیچ‌وقت تک‌بعدی فکر نکردم و همان‌طور که ورود من به موسیقی با نوازندگی سنتور همراه بود و بعد از آن کار آهنگسازی را تجربه کردم و سپس وارد عرصه خوانندگی شدم، سعی کردم جنبه‌های دیگر کارهای فرهنگی و هنری را هم تجربه کنم تا خودم را بیشتر محک بزنم.

ظهور خواننده‌های جدیدی که عمر کاری آنها شاید به چند سال برسد، باعث شده فضا برای خواننده‌های قدیمی تنگ‌تر شود. چقدر با این موضوع موافقتی؟
اعتقادی به اینکه حضور خواننده‌های جدید عرصه را برای ما تنگ کرده، ندارم و اگر من هم کارهایی که توسل این نسل تولید شده را قبول می‌کردم و مثل آنها هر کار ضعیفی را می‌خواندم، تولید بسیار زیادی داشتیم ولی خیلی اهل خواندن کارهای ضعیف نیستیم. فرآیند تولید در مقایسه با گذشته که متکی بر بودجه‌های دولتی بود این روزها چرخش بیشتر با حضور سرمایه‌های اسپانسرها می‌چرخد و هر چیزی که باب میل آنهاست، منتشر می‌شود. تهیه‌کننده‌ها به دنبال درآمدزایی و کسب سود هستند و با آهنگ‌های بسیار ریتمیک و ترانه‌های بسیار بی‌محتوا سعی دارند به هیجان‌های لحظه‌ای مخاطب پاسخ دهند و خیلی سود شنیداری و موسیقاییی مردم برای آنها اهمیت ندارد. به این دلیل خیلی از همکاران قدیمی ترجیح دادند با این شرایط کم‌کارتر ظاهر شوند و تا رسیدن به شرایط مطلوب و آرمانی در موسیقی، سکوت پیشه کنند. حتی این موضوع

درمورد بسیاری از حوزه‌های دیگر هم صدق می‌کند، مثلا در حوزه فیلم و سریال می‌بینیم کارهای طنز و مرتبط با چالش‌های اجتماعی روز بیشتر از کارهای فلسفی و معناگرایانه مخاطب دارد.

طبق تعریف سایر شاعران، دوران ریاست علی معلم بر مرکز موسیقی صداوسیما را باید بهترین دوران موسیقی تلویزیون دانست. می‌خواستسم بدانم آن دوران چه ویژگی‌هایی داشت که در ریاست‌های بعدی شاهد آن نبودیم؟

شاعر بودن این فرد باعث شده بود خیلی با عرصه تولید موسیقی بیگانه نباشد و از نزدیک با فرآیند تولید اثر آشنا باشد و با اشراف به تمام جوانب این مرکز را اداره کند. ارتباط با اساتید بزرگ عرصه موسیقی و تردد آنها به مرکز موسیقی، ساختار شکنی‌های به‌موقع و فراهم کردن فرصت‌های بسیار برای هنرمندان با استعداد از جمله مواردی بود که آن دوران را به دوران شکوفایی تبدیل کرده بود. در تولید آهنگ‌های پاپ که تقریبا از آن زمان تولید آن استارت خورد و رقابتی که با بهترین کارهای خواننده‌های لس‌آنجلسی داشتیم، باعث‌شد استعدادهای جوان پاپ به کشور معرفی شوند حتی به‌جرات می‌توان گفت کارهای آنها پرمخاطب‌تر از خواننده‌های آن سوی آب هم بود.

حتی این بلوغ در عرصه آهنگسازی و تولید ترانه‌های بسیار خوب، باعث شد زمینه‌ای برای استعداد‌های جوان فراهم شود تا سفرارش‌های بسیاری را از خواننده‌های لس‌آنجلسی در تولید، ترانه‌و آهنگسازی داشته باشند. به‌نظر حمایت‌های علی لاریجانی، ریاست وقت سازمان از موسیقی و جلسات مستمر هفته‌ای وی با ریاست مرکز موسیقی و خواننده‌ها در کنار شجاعت علی معلم در مدیریت و تعهد به صحبت‌های خود از مواردی بود که باعث شده آن دوران را دوران طلایی موسیقی کشور بدانیم.

به‌طوری‌که هرچه از آن دوران فاصله گرفتیم، توجه به موسیقی کمتر شد و فرآیند پیچیده‌تری در روند تولید به وجود آمد و حتی درحال حاضر می‌بینیم تولیدات نسبت به آن موقع با کاهش ۲۰۰ درصدی مواجه شده‌است.

خواننده‌های زیادی در این سال‌ها داشتیم که عمر شهرت و محبوبیت‌شان به کمتر از دو، سه‌سال می‌رسد. دلیل اینکه خواننده‌های فعلی در مقایسه با نسل شما ماندگاری ندارند، چیست؟

همه این افراد تهیه‌کننده دارند و تقریبا بهره‌برداری اقتصادی و مادی از آنها مطرح است که باید این فرد در مدت محدودی با برگزاری کنسرت‌های متعدد و تولید آلبوم‌های به‌شدت بی‌کیفیت، میلیاردها تومان نصیب اسپانسر خود کنند. اصولا پشت این صداها کسانی دیگر هستند که با استفاده از رسانه‌های مختلف و تبلیغات و نفوذ در نهاد‌های دولتی سعی دارند یک فرد که خیلی هم مهم نیست چه کسی است را به‌شدت بزرگ کنند و بعد از مدتی که تاریخ انقضای آن فرد به سر رسید، کنار گذاشته می‌شود و به سراغ فرد دیگری می‌روند. تهیه‌کننده‌های فعلی به صراحت می‌گویند ما از حضور در این کار فقط به دنبال کسب پول هستیم و خیلی هنر موسیقی برای ما مهم نیست، این صداقت قابل تقدیر است ولی فکر می‌کنم این موضوع برای موسیقی خیلی خوب نباشد درحالی که در گذشته تهیه‌کننده‌ها، آدم‌های مطلع و آگاه‌تری به موسیقی بودند و برای موسیقی احترام خاصی قائل می‌شدند و به سراغ تولید هر اثری نمی‌رفتند.

با وجود اینکه تولید یک‌قطعه و آلبوم موسیقی باید هفت‌خسان مجوز از ترانه تا آهنگ را طی کند، فکر می‌کنید چرا این کارها به آسانی مجوز پخش می‌گیرند؟
وقتی تهیه‌کننده‌ای روی فرد و آهنگی سرمایه‌گذاری کرد، فکر تمام جوانب را کرده و مطمئنا با نفوذ خود سعی دارد پروسه بررسی و اخذ مجوز کار را هرچه سریع‌تر طی کند، چون پای سرمایه چند صد میلیون وی در میان است و اگر یک کار با مشکل روبه‌رو شود، سرمایه‌اش به خطر می‌افتد.

شاید همین استغای چندوقت پیش جناب‌بهمنی از ریاست شورای ترانه مرکز موسیقی ارشاد که اعتراضی به دخالت‌های مدیریتیی بود، به‌نظرم مانیاگر واقعیت‌های متولی موسیقی کشور است.

به نظر تان ذائقه مخاطب باعث شده ترانه‌های خیلی خوبی شنیده نشود یا دلیل دیگری دارد؟

یک موضوع قضیه این است که مخاطب به دنبال کارهای خیلی ساده و عاشقانه‌های سطحی است، مورد‌بعدی اینکه ترانه‌سرایان ما کم‌کار شده‌اند و با کپی‌برداری از کارهای دیگر و استفاده از تراوشات ذهنی خود بدون اندکی بررسی محتوایی و قواعدی آن، سعی دارند اثرشان را به بازار دهند. مورد دیگر اینکه تهیه‌کننده‌ها خیلی به دنبال ترانه‌های خوب نیستند و صرفا با یک وب‌گردی ساده در اینستاگرام و تماشاى صفحه‌هایی که لایک و بیننده بیشتری دارد، سعی دارند سفارش کار به آن فرد دهند بدون اینکه بررسی کنند آیا اشعار نغز و با محتوایی درخور دارند یا خیر. اصولا موسیقی خودش بالذات دلنشین است و بیشتر این کلام‌است که باعث می‌شود موسیقی را از مسیر اصلی خودش خارج کند. حتی پخش کلیپ‌هایی از خواننده‌ها و ترانه‌سراهای شبکه‌های مجازی در رسانه ملی باعث شده کار این افراد، وجهه قانونی و رسمی به خود بگیرد.

بارها اعتراض کردیم این چه رویکردی است و فلسفه رسانه ملی چیست؟ و چرا باید هدايت رسانه ملی در دست افرادی که از نظر دانش و سواد اجتماعی خیلی تبحر ندارند، بیفتد؟

پخش موسیقی میان برنامه‌های کانال‌های اصلی تلویزیون ما نسبت به گذشته خیلی کمتر شده، فکر می‌کنید دلیل آن چیست؟

نگاه‌هنری به موسیقی میان مدیران رسانه ملی خیلی شکل نگرفته و جایگاه خوبی برای آن متصور نیستیم و فضای خوبی به‌آن اختصاص داده نشده‌است. حتی در یکی، دودهمه گذشته هم خیلی این موضوع مورد توجه نبود، ولی الان به مراتب خیلی کم شده یا باید بگویم که اصلا موسیقی وجود ندارد. فکر می‌کنم بحران مالی‌ای که صداوسیما با آن روبه‌رو است و اختصاص آنتن خود به پخش تبلیغات و کسب درآمدزایی در حذف پخش موسیقی از جدول پخش برنامه‌های شبکه‌ها بی‌تاثیر نباشد.

از حسن تان به موسیقی‌رپ می‌خواستیم بدانم و اصولا چقدر آن را به عنوان موسیقی رپج در جامعه می‌پسندید؟

اولین نمونه‌رپی را که در رسانه ملی پخش شد من با همکاری رامبد جوان و در برنامه خندوانه انجام دادم. درحقیقت من با هیچ جنس، شخص و سبک و سیاقی در موسیقی مخالف نیستم و همه چیز در این دنیای زیبای موسیقی می‌تواند به بهترین شکل و شیوه استفاده شود، درحالی که در سایر قالب‌های رپ هیچ قید و بندی را در کلام خود نداشته باشیم، خیلی نمی‌پسندم و به‌نظرم محکوم به شکست است. در رپ هم گاهی شعرهای خوب می‌شنویم اما تعداد آنها بسیار کم است. کسی که رپ می‌خواند اگر می‌خواهد وجهه قانونی و رسمی به کار خودش دهد باید مطالعه کند و محترمانه‌تر اعتراض خودش را بیان کند تا کارش ادامه داشته باشد. رپ به‌نظرم با آزادی عمل و بیانی که به خواننده می‌دهد، می‌تواند در بیان خیلی از موضوعات موفق شود، درحالی که در سایر قالب‌های موسیقی چنین چیزی وجود ندارد. همیشه به‌صراحت درمورد موسیقی رپ حرف زده‌ام و گفته‌ام چه اشکالی دارد که این نوع موسیقی هم در جامعه باشد، ولی اینقدر کج‌فهمی وجود دارد که بارها مورد هجمه ریزها قرار گرفته‌م.

نشریه زیر وبم که به مدیر مسئولی شما منتشر می‌شود در چه زمینه‌ای است و اصولا در این شرایط سخت تهیه کاغذ و هزینه‌های مالی زیاد، چطور کار می‌کنید؟
نشریه ما در حوزه فرهنگی و اجتماعی است و کمتر در حوزه تخصصی موسیقی وارد شدم. شاید یکی از دلایل آن که خیلی به سراغ حیطه موسیقی نرفتم، نبود خبرنگار و روزنامه‌نگار متخصص موسیقی است که علاوه‌بر تحلیل کافی

اعظمی، نشان طاهری

از موسیقی اصیل ایران و جهان، قدرت نوشتن نقد بی‌طرفانه را داشته باشد. در دولت جدید با گرانی کاغذ و مشکل تأمین آن، چاپ کاغذی نشریه را متوقف کردیم و به سمت انتشار نسخه اینترنتی آن رفتیم و باز دیدهای خوبی را در فضای مجازی به دست آوردیم، ولی باید بگویم که هیچ چیزی جای کاغذ و ورق زدن را نمی‌گیرد. در تولید محتوایز با توجه به کم‌حوصله شدن مخاطب در خواندن مطالب طولانی، سعی کردیم با نگاهی جدیدتر و کاهش حجم مطالب با مخاطب ارتباط برقرار کنیم.

مخاطب بسیاری در صفحه شخصی تان در اینستاگرام دارید، چقدر برای این فضا و تولید محتوا وقت می‌گذارید؟

در حد توان و زمانی که دارم سعی می‌کنم به احترام مخاطبانی که همراه من هستند پست‌هایی را به اشتراک بگذارم. خیلی برای من مهم است چه چیزی منتشر کنم که در عین اینکه وقت آنها را می‌گیرد حداقل اندکی براندیشه و فهم‌شان اضافه کند. برخلاف خیلی از پست‌هایی که بعضی هنرمندان از نوع پوشش و میهمانی‌های مختلف‌شان به اشتراک می‌گذارند، من سعی دارم مطلبی مفید و حداقل کاربردی باشد تا بر جهان‌بینی مردم بیفزاید.

به‌نظرم فضای مجازی، فضای خوبی است که باید از آن بهترین استفاده را کنیم و درکنار آن، فرهنگ استفاده از آن را به بهترین شکل فرا گیریم.

صدای خواننده‌های جدید و جوان پاپ را دنبال می‌کنید؟

پیش آمده که در میهمانی، رستوران و مکان‌های عمومی صدای آنها را بشنوم و دوستان معرفی کنند که فلان خواننده است، ولی اینکه خودم به شخصه به سراغ شنیدن این صداها می‌بروم، چنین اتفاقی نیفتاده‌است و سلیقه من نیست. مطمئنا کسی که با صداهایی مثل بنان، محمودی خوانساری و... بزرگ‌شده، دیگر نمی‌تواند با صدای این خواننده‌ها ارتباط بگیرد. مردم هم باید این نگرش را در خود به وجود آورند و به دنبال صداهایی بروند که به روح و روان آنها کمک بیشتری می‌کند و به نوعی برای گوش خود احترام خاصی قائل شوند. موسیقی و ترانه اگر درست و علمی باشد می‌تواند در افزایش تمرکز، در کاهش استرس، کاهش فشار خون و... تاثیرگذار باشد. خودم به شخصه برای گوش و هوشم در شنیدن موسیقی حساسیت خاصی دارم و سعی می‌کنم که از شنیدن هر نوع موسیقی دوری کنم.

شنیدم آهنگ‌های جدیدی را دست انتشار دارید. درمورد آن کمی توضیح می‌دهید؟

یک قطعه به نام «دیشب شب بخیر تو» که کلیپ آن به‌زودی بیرون می‌آید را در دست انتشار دارم. کار دیگری با عنوان «بنی آدم» که تیتراژ یک سریال درمورد زیست انسان‌دوستانه و بشردوستانه است را چندوقت دیگر منتشر می‌کنم. همچنین امیدوارم در سال آینده آلبوم و کنسرت داشته باشم.

فضای آکادمیک و علمی موسیقی کشور را چطور می‌بینید؟

در عرصه آموزش به‌شدت دچار بحران هستیم و خیلی به آموزش‌های اصولی و بنیادی نمی‌پردازیم. خیلی از افرادی که سازها مند وجود دارد. با توجه به این نقص‌های موجود سعی کردم چند کتاب را تألیف کنم و تمام قواعد ابداعی خودم را در قالب جزوه در اختیار هنرجوهای آموزشگاه بگذارم تا هنرجوها در مدت زمان کمتری با متدهای روز آشنا شوند و به کارایی آنها منجر شوند.

گزارش

مقایسه آماری سی‌وچهارمین دوره موسیقی فجر با دو دوره گذشته

نگاهی آماری به سه دوره اخیر جشنواره موسیقی فجر نشان می‌دهد که دوره سی‌وچهارم نسبت به دوره پیشینش چهار شب کمتر برگزار می‌شود و ۱۵ گروه بخش بین‌الملل را هم حذف کرده‌است. به گزارش خبرنگار موسیقی تسنیم، شاید بهترین معیار برای بررسی جشنواره سی‌وچهارم نگاهی آماری به این جشنواره و مقایسه آن با دو دوره گذشته باشد. ابتدا تعداد روزهای این دوره از جشنواره موسیقی فجر را بررسی می‌کنیم.

چهار شب جشنواره کجا رفت

تعداد روزهای برگزاری جشنواره سی‌ودوم - ۹ شب
تعداد روزهای برگزاری جشنواره سی‌وسوم - ۱۰ شب
تعداد روزهای برگزاری جشنواره سی‌وچهارم - ۶ شب
همان‌طور که می‌بینید، جشنواره سی‌وچهارم نسبت به جشنواره دوره قبل چهار شب کمتر و نسبت به جشنواره سی‌ودوم سه شب کمتر برگزار شده‌است.

یک سالن بیشتر

تعداد سالن‌های برگزاری جشنواره سی‌ودوم - ۶ سالن
تعداد سالن‌های برگزاری جشنواره سی‌وسوم - ۶ سالن
تعداد سالن‌های برگزاری جشنواره سی‌وچهارم - ۷ سالن
جشنواره سی‌وچهارم یک سالن بیشتر از دوره‌های قبلی‌اش در اختیار داشته‌است که البته این به معنای تعداد بیشتر اجراها در این دوره از جشنواره نیست، چرا که سی‌وچهارمین جشنواره موسیقی فجر تعداد روزهای برگزاری‌اش به شکل عجیبی کم‌است.

پاپ‌ها هم آب رفتند / خبری از باکیفیت‌های قدیمی نیست

تعداد گروه‌های موسیقی پاپ در جشنواره سی‌ودوم- ۱۸ گروه
تعداد گروه‌های موسیقی پاپ در جشنواره سی‌وسوم- ۱۷ گروه
تعداد گروه‌های موسیقی پاپ در جشنواره سی‌وچهارم- ۱۲ گروه
بخش موسیقی پاپ در جشنواره‌های گذشته رونق بیشتری داشته‌است. البته این رونق تنها در تعداد اجراها محدود نمی‌شود، چراکه در دو دوره گذشته نام‌های موجه‌تر و باکیفیت‌تری در بخش موسیقی پاپ به صحنه رفته بودند.

محمد علیزاده، محسن یگانه، رضا صادقی و فرزاد فرزین از چهره‌های حاضر در بخش موسیقی پاپ در سی‌ودومین جشنواره موسیقی فجر بودند. همچنین در این دوره علی زندوکیلی، شهرام شکوهی و پرواز همای هم در جشنواره اجرا داشتند.

مهدی یراحی، محمد علیزاده، سیروان خسروی، بهرانی و امید نعمتی از چهره‌های حاضر در سی‌وسومین دوره جشنواره موسیقی فجر بودند. نگاهی به جدول جشنواره سی‌وچهارم نشان می‌دهد هیچ کدام از خوانندگان باسابقه عرصه موسیقی پاپ حاضر به حضور در این دوره از جشنواره نشده‌اند یا شاید هم از آنها دعوتی برای حضور در جشنواره به عمل نیامده‌است.

تعطیلی بخش بانوان

تعداد گروه‌های موسیقی بانوان حاضر در جشنواره سی‌ودوم- ۴ گروه
تعداد گروه‌های موسیقی بانوان حاضر در جشنواره سی‌وسوم- ۲ گروه
تعداد گروه‌های موسیقی بانوان حاضر در جشنواره سی‌وچهارم- صفر گروه
موسیقی بانوان در جشنواره امسال حذف شد.

بخش بین‌الملل نیمه‌تعطیل است

تعداد گروه‌های بخش بین‌الملل حاضر در جشنواره سی‌ودوم- ۱۱ گروه
تعداد گروه‌های بخش بین‌الملل حاضر در جشنواره سی‌وسوم- ۱۹ گروه
تعداد گروه‌های بخش بین‌الملل حاضر در جشنواره سی‌وچهارم- ۵ گروه
آمار نشان می‌دهد بخش بین‌الملل در جشنواره سی‌وچهارم در مقایسه با سال‌های گذشته تقریبا تعطیل است. البته قیمت سرسام‌آور دلار بر این تعطیلی تقریبی بی‌تاثیر نیست. اما مسئولان جشنواره می‌توانستند از دولت طلب ارز دولتی داشته باشند تا بتوانند بخش بین‌الملل را از این رخوت موجود خارج کنند.

هنرمندان سرشناس حاضر در سه دوره اخیر جشنواره موسیقی فجر

سی‌ودومین دوره

خوانندگان: سالار غبیلی، علیرضا افتخاری، علی رستمیان، مجتبی عسکری، حجت اشرف‌زاده، حسین علیشاپور، اشکان کمانگری، مهدی امامی، وحید تاج و ...

نوازندگان و آهنگسازان: ژوان گاسپاریان، بردیا کیارس، آریا عظیمی‌نژاد، میلاد درخشانی، کاوه آفاق، علی زند وکیلی، عیسی غفاری، پویان بیگلر، حسام اینانلو، بهاره فیاضی، بهزاد عیدی و ...

سی‌وسومین دوره

خوانندگان: ابوالحسن مختاباد، حسام‌الدین سراج، مظفر شفیعی، علی جهانداد، سالار غبیلی، محمد معتمدی، مهدی امامی، حسین علیشاپور، وحید تاج، مجتبی سگری و پوریا اخوآص و ...

نوازندگان و آهنگسازان: اردوان کامکار، حمید متبسم، سیامک جهانگیری، احسان ذبیحی‌فر، پرچهر خواجه، شهرام غلامی، حسین پزینا، مهران مهرنیا، حسام اینانلو، امیر شریفی، فیروزه نوایی، ناصر نظر، هادی منتظری، وحید اسداللهی و ...

سی‌وچهارمین دوره

خوانندگان: مظفر شفیعی، داوود فیاضی، وحید تاج، اشکان کمانگری، فاضل جمشیدی، علیرضا وکیلی‌منش، علیرضا حاجی طالب و ...
نوازندگان و آهنگسازان: مجید کیانی، سیمون آیوزیان، سعید ثابت، حسین بهرۆز نیا، حسین پزینا، پرچهر خواجه، بهاره فیاضی، حسام اینانلو، رضا عسگرزاده، هوشیار خیام، نصیر حیدریان، وحید اسداللهی، رافائل میناسکانیان، فریماه قوام صدری و ...